

Dzień Pamięci Więźniów Dulag 121 i Niosących im Pomoc

24 września na terenie byłego obozu Durchgangslager 121 w Pruszkowie odbyły się obchody Dnia Pamięci Więźniów Obozu Dulag 121 i Niosących im Pomoc. W uroczystościach pod pomnikiem „Tędy przeszła Warszawa” uczestniczyli reprezentanci władz państwowych i lokalnych, kombatanci oraz przedstawiciele różnych instytucji państwowych. Muzeum Getta Warszawskiego reprezentowała wicedyrektor Hanna Wróblewska.

Uroczystość rozpoczęła się od mszy świętej w intencji ofiar obozu, po czym odśpiewano hymn i ogłoszono przemówienia. Na ceremonii odczytano również list premiera RP Mateusza Morawieckiego.

„Obóz Dulag 121 to jedna z wielu nierozliczonych niemieckich zbrodni. Historia uczy nas, że zbrodnie nierozliczone są zapowiedzią kolejnych tragedii” — napisał.

FOT. JACEK SULEWSKI / MUZEUM DULAG 121

Oficjalna część uroczystości zakończyła się Apelem Pamięci i złożeniem kwiatów pod pomnikiem „Tędy przeszła Warszawa”. Potem chętni udali się na koncert „Pejzaż polski” w wykonaniu zespołu Les Femmes, który opowiadał o kobietach z doświadczeniem traumy wojennej.

Dulag 121 był niemieckim nazistowskim obozem przejściowym, w którym od początku sierpnia 1944 roku gromadzono ludność cywilną z Warszawy i okolic. Miał to być przystanek po drodze do prac przymusowych w III Rzeszy, w głębi Generalnego Gubernatorstwa lub do obozów koncentracyjnych. W obozie przejściowym panowały koszarne warunki:

„Po przyjeździe do Pruszkowa weszliśmy do hali. Pamiętam tę halę jak koszmar zupełny. Było ciemno, tłum ludzi, ta hala ogromna. I były takie doły – widocznie to była hala remontowa – pełne różnych nieczystości” – wspominała Ewa Vogtman-Budy, która przebywała w Dulag 121 przed wywózką do Gorzkowic k. Radomska [cyt. za: dulag121.pl].

Szacuje się, że do stycznia 1945 roku przez Dulag 121 przeszło do 650 tysięcy osób, z których do 70 tysięcy trafiło później do obozów zagłady. Dzięki pomocy polskiego personelu co najmniej

kilkudziesięciu tysiącom osób udało się jednak uratować przed dalszymi wywózkami.

FOT. JACEK SULEWSKI / MUZEUM DULAG 121

Celem utworzonego w 2010 roku Muzeum Dulag jest „pielęgnowanie pamięci, zbieranie informacji i popularyzowanie wiedzy o losach wypędzonych oraz ofiarności i poświęceniu tych, którzy udzielali im pomocy, a także popularyzacja historii Pruszkowa i okolic”. Ważniejszą część ekspozycji stanowią relacje byłych więźniów obozu. W zbiorach muzeum znajdują się również archiwalne dokumenty i fotografie związane z historią Pruszkowa.

Data

2022-09-26

publikacji:

Data

2022-10-28 13:40

wydruku:

Źródło:

<https://1943.pl/arttykul/dzien-pamieci-wiezniow-dulag-121-i-niosacych-im-pomoc/>